

– I efterhand förstår jag ju att jag, liksom de andra i kyrkan, har blivit hjärntvättad, säger Hans.

Vad är det enligt din uppfattning som driver ledningen, är det religiös tro eller är det något annat?

– Jag har flera vänner i den absoluta toppen, och det är min uppfattning att de verkar utifrån en tro. Alla är övertygade om att de förbereder för Guds rike på jorden. Jag tror inte att de arbetar för att medvetet lura pengar och tid av människor, säger Hans.

Han tar sig för ögonen och pustar.

– Alltså, allt hänger ihop. Det är väldigt komplicerat att förklara. Allt utgår från och leder till templet, Guds hus. Allt i mormonkyrkan leder till templet.

Han kommer aldrig att glömma sitt första besök i templet. Det var i Schweiz, han var 19 år och besöket var ett led i att påbörja sitt år som missionär i Storbritannien. Ceremonierna och ritualerna pågick under flera dagar. Men det är framförallt en scen som Hans aldrig får ur sitt huvud. Han fick lova att ge allt av sin tid, sina talanger och gåvor till kyrkan och lova att bidra till att bygga upp Guds rike. För att illustrera vad som skulle hända med den som bröt mot dessa löften, fick den unge Hans stå med öppen handflata i ansiktshöjd och med den andra handen illustrera hur han skulle skära halsen av sig själv. På natten drömde han hemska mardrömmar.

– Men man ifrågasätter inget då. Man funderar inte i de banorna. Det är ju Gud som kallar. Man känner sig så hedrad att få vara med, att vara utvald, säger Hans.

De löften som avges i templet betraktas som heliga och är inget man talar med någon om. Hans berättar emellertid att ritualerna då man själv får illustrera hur man skär halsen, skär upp magen eller skär ut hjärtat på sig själv upphörde på 1990-talet.

I dag finns det cirka 250 tempel i världen, varav ett i Stockholm. Där sker alla livsavgörande ceremonier och ritualer, som löften till Gud och familjeceremonier. Efter ett års med-

– Jag vet att det finns många som jag. Det finns många även i den högsta ledningen som inte tror på det som förkunnas. Men de säger inget.

lemskap i kyrkan, och efter att ha visat att man har varit en regeltroende medlem som har betalat sitt tionde, kan man få en tempelrekommendation. Med en sådan i handen går det att bli inbjuden till en ceremoni i ett tempel, annars inte. Det är under dessa tempelbesök som en medlem avger sina löften och ingår sina förbund med Gud. Ju mer aktiv en medlem är, desto fler löften och förbund skapar han eller hon, och blir därmed också invigd i »tecknen».

Hans tar min hand och visar mig det första tecknet. När man hälsar så placerar man sin tumme på den andres första knoge. Det finns fyra tecken. Varje tecken är kopplat till ett löfte.

Hans vill inte berätta vilka löften det handlar om. Han har redan berättat mer än han egentligen vill.

Vad är det som stoppar dig?

– Jag märker själv att jag ibland nästan försvarar mormonkyrkan, och det förvånar mig att jag fortfarande gör det. Men det handlar om flera saker. Både hjärna och kropp är sedan min födelse så indoktrinerad att följa detta regelverk, att hedra det och att hålla det hemligt. Att avslöja bluffen är heller inte bara en befrielse för mig, utan även en sorg. Jag och min familj har ju inte lidit på något sätt. Vi har varit med i en härlig, rolig och spännande gemenskap. Det blir en stor förlust av så mycket i vårt liv. Jag tänkte många gånger, tänk om allt hade varit sant, så härligt det hade varit att slippa denna kamp. Samtidigt vet jag att det finns många som har upplevt mormonismen helt annorlunda, och skadan för dem blev väldigt stor.

Tvivlen startade under 2006 när Hans hade fått kritiska frågor om kyrkan från medlemmar i det område han ansvarade för. Under ett möte med en av apostlarna presenterade han frågorna och undrade om denne kunde hjälpa till med svaren.

– Aposteln svarade att han hade ett manus i sin väska, och när den boken skulle komma ut så skulle det besvara alla frågor.

Men månaderna gick och ingen bok kom. När Hans påminde aposteln om hans löfte fick han det barska svaret att sådana frågor ställer man inte till en apostel.

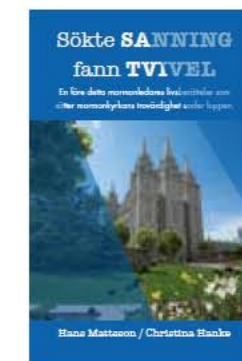
Då började Hans söka efter svaren själv. Men han hittade inga. Han startade en Facebookgrupp som snart fick hundratals medlemmar. I gruppen fick man ställa frågor och diskutera både tro och mormonkyrkan. Initiativet nådde ledningen i Utah, som skickade två av kyrkans höjdare för att under ett hemligt möte »hjälpa Hans och andra i Sverige att förstå saker och ting». De förbjöd Hans att tala öppet om sina tvivel. Något som bara stärkte Hans i hans tvivel på organisationen.

Ryktet om Hans tvivel nådde en journalist på *New York Times* som under 2013 publicerade ett reportage om Hans. Ingen så hög ledare har i modern tid avslöjat sina tvivel i offentligheten. Sedan dess har det varit alldeles tyst från ledningen i Salt Lake City.

– Jag vet att det finns många som jag. Det finns många även i den högsta ledningen som inte tror på det som förkunnas. Men de säger inget. Det handlar ju om så mycket. Förutom familje- och släktband så är det ju också ren ekonomi. Vissa av dem har inte förvärvat arbetat på lång tid, och de har kanske ingen pension att falla tillbaka på. De kan mista bostad, utbildning för barnen och alla förmåner. De skulle åka ut på gatan.

Hur är din relation till tron i dag?

– Jag är fortfarande andlig. Det tycker jag är härligt. Men det är inte längre kopplat till mormonism. Det tar sitt uttryck i att jag blir berörd av saker och ting, jag är besjälad med ett slags ljus, men det finns nu inom mig. Det handlar inte längre om tempel, tecken eller ceremonier, utan om den lilla tysta rösten inom mig. ●

Sökte sanning, fann tvivel
Av Hans Mattsson &
Christina Hanke
XP Media 2018